18 FIR-TÀILEISG LEÒDHAIS

GNÌOMHAN IONNSACHAIDH & SLATAN-TOMHAIS AIRSON MEASADH

'S urrainn dhomh fiosrachadh fìor a sgrìobhadh mu dheidhinn fir-tàileisg Leòdhais.

- Faigh a-mach mu eachdraidh geama an tàileisg.
- Dèan loidhne-tìm a' sealltainn mar a thàinig tàileasg chun Roinn Eòrpa.
- Rannsaich fir-tàileisg Leòdhais - cia mheud, càite bheil iad, cò ris a tha iad coltach, msaa.
- Thèid a dh'fhaicinn feadhainn aca ann am museum, no coimhead ri mic-samhailtean nam fear-tàileisg.
- Rannsaich dè tha àrc-eòlaichean ag ràdh mu dheidhinn fir-tàileisg Leòdhais.
- Thèid a dh'fhaicinn far an deach na fìr-tàileisg a lorg ann an Ùige.
- Leugh an leabhar 'Fìr-Tàileisg Leòdhais' le Irving Finkel.
- Bheir seachad beachd air an leabhar agus an dòigh a tha e sgrìobhte.
- Dèan bileag fiosrachaidh airson sgoiltean air fir-tàileisg Leòdhais.

Tha mi ag ionnsachadh tàileasg a chluich.

- Ionnsaich mu dheidhinn a' chlàr-tàileisg agus na ceàrnagan dorch agus soilleir.
- Ionnsaich ainmean nam fear-tàileasg – rìgh, bànrigh, ridire, easbaig, fear-glèidhidh, pàn.
- Ciamar a bhios na fir-tàileisg a' dol air a' chlàr.
- Dè na gluasadan a dh'fhaodas na pàin a dhèanamh.
- Gluais air adhart agus ionnsaich gluasadan nan easbaigean, nam fear-glèidhidh, nan rìdirean, na bànrigh agus an rìgh.
- Ionnsaich dè tha 'check' agus 'checkmate' a' ciallachadh.
- Cluich tàileasg an aghaidh program chompiutair.
- Cuir air dòigh cluba tàileisg san sgoil.
- Cluich tàileisg gu tric le do charaidean.

CEISTEAN ÈIFEACHDACH AIRSON SGILEAN SMAOINEACHAIDH A LEUDACHADH

Carson a tha thu a' smaoineachadh a ghluais an geama seo timcheall an t-saoghal?

Dè smuain a bhuail thu nuair a chunnaic thu fir-tàileisg Leòdhais airson a' chiad uair?

Chan eil fhios aig duine le cinnt carson a bha iad air an tiodhlacadh ann an Ùige. Dè do bheachd-sa?

Sgrìobh Irving Finkel an leabhar aige tro shùilean nam fear-tàileisg. Na dh'obraich seo?

An e deagh gheama a th' ann an tàileasg? Carson?

CEANGLAICHEAN/GOIREASAN

https://www.chess.com/blog/jim_ostler/history-of-chess12

https://simple.wikipedia.org/wiki/History_of_chess

http://www.britishmuseum.org/about_us/news_and_press/statements/the_lewis_chessmen.aspx

http://www.bbc.co.uk/ahistoryoftheworld/objects/LcdERPxmQ_a2npYs-tOwVkA

http://www.nms.ac.uk/explore/stories/scottish-history-and-archaeology/lewis-chessmen/

http://www.chessctr.org/lessons.php

Fir-Tàileisg Leòdhais agus na thachair dhaibh, by Irving Finkel, British Museum Press

The Lewis Chessmen and what happened to them, by Irving Finkel, British Museum Press

EÒLASAN IS BUILEAN

Trom ionnsachadh air fad, is urrainn dhomh goireasan-siridh bhunan eileagtronaigeach a chleachdadh, airson fiosrachadh a lorg agus fhaighinn air ais, agus is urrainn dhomh aithneachadh cho cudromach 's a tha seo nam àite ionnsachaidh, aig an taigh agus san àite-obrach.
TCH 2-03b

'S urrainn dhomh taghadh prìomh agus dàrna stòrasan airson tachartasan san àm a dh'fhalbh a rannsachadh.
SOC 2-01a

A' cleachdadh nas aithne dhomh mu fheartan diofar sheòrsaichean teacsa,'s urrainn dhomh fiosrachadh a lorg, a thaghadh agus a chur an òrdugh bho mheasgachadh de ghoireasan agus seo a chleachdadh airson diofar adhbharan.
LIT 2-14a

'S urrainn dhomh notaichean a sgrìobhadh, an cur an òrdugh fo chinn fhreagarrach is an cleachdadh airson fiosrachadh a thuigsinn, mo smaoineachadh a thoirt air adhart, ceistean a rannsachadh is teacsaichean ùra a chruthachadh, a' cleachdadh m' fhacail fhìn mar a bhios iomchaidh.
LIT 2-15a

Nuair a bhios mi ag obair agus ag ionnsachadh còmhla ri daoine eile, tha mi a' cur ri mo raon sgilean, a' sealltainn comas planaidh agus a' coileanadh nan amasan a chuir mi romham.
HWB 2-23a

Tha m' ionnsachadh ann am matamataig a' toirt dhomh comas: dèiligeadh ri bun-bheachdan matamataigeach nas fhosgailte agus a bhith ag ionnsachadh dòighean smaoineachaidh ùra

CNES e-stòras académie Toulouse DÉPARTEMENT DU GERS Erasmus+